

Circulaire

Brussel, 7 december 2015

Kenmerk: NBB_2015_29

uw correspondenten:

Kurt Van Raemdonck / Merel Pieters
tel. +32 2 221 53 39 / 40 05 – fax +32 2 221 31 04
kurt.vanraemdonck@nbb.be / merel.pieters@nbb.be

Invoering van een handboek governance voor de banksector

Toepassingsveld

Kredietinstellingen, in België gevestigde bijkantoren van kredietinstellingen die ressorteren onder staten die geen lid zijn van de Europese Economische Ruimte (EER), vereffeningsinstellingen en met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen, in België gevestigde vereffeningsinstellingen en met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen onder de vorm van bijkantoren van buitenlandse instellingen, en, ten slotte, in het kader van het geconsolideerde toezicht, het groepstoezicht of het aanvullende conglomeraatstoezicht, financiële holdings en gemengde financiële holdings.

Samenvatting/Doelstelling

De cross-sectorale circulaire PPB-2007-6-CPB-CPA van 30 maart 2007 over de prudentiële verwachtingen van de CBFA inzake het deugdelijk bestuur van financiële instellingen is in belangrijke mate achterhaald door de bepalingen inzake deugdelijk bestuur in de Bankwet. Het “handboek governance”, dat door onderhavige circulaire wordt ingevoerd, vervangt met onmiddellijke ingang voormelde circulaire, althans wat de kredietinstellingen betreft. Voor de vereffeningsinstellingen en met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen is het handboek naar analogie met de kredietinstellingen van toepassing, voor zover in overeenstemming met de wettelijke bepalingen die hun respectievelijk statuut regelen.

De voornaamste innovatie bestaat erin dat het handboek online consulteerbaar is (zie www.nbb.be/governancebanks) en aldus de instellingen, via interactieve verwijzingen (links), op een gebruiksvriendelijke manier wegwijs maakt doorheen het geheel van de beleidsdocumenten.

Geachte mevrouw

Geachte heer

In de nasleep van de financiële crisis was één van de aandachtspunten de noodzaak van een aangepaste governance bij financiële instellingen. Deugdelijk bestuur is immers één van de hoekstenen van het goed functioneren van het bedrijfsleven en van het financieel en economisch systeem.

Naar aanleiding van de internationale ontwikkelingen op het vlak van deugdelijk bestuur, zowel vanuit de hoek van de toezichthouders (nieuwe richtlijnen door het Bazelcomité en door de EBA) als in de

Europese regelgeving, werd in 2014 een nieuwe Bankwet¹ aangenomen, die de diverse governanceregels heeft geactualiseerd en gedetailleerder uitgewerkt. Zonder exhaustief te zijn kan daarbij gewezen worden op volgende belangrijke aandachtspunten:

- de vereisten op het vlak van professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid in hoofde van de leden van het wettelijk bestuursorgaan, de personen belast met de effectieve leiding en de verantwoordelijken voor de onafhankelijke controlefuncties;
- versterking van de rol en verantwoordelijkheid van het wettelijk bestuursorgaan (in termen van samenstelling, expertise, tijdsbesteding, ...) op het vlak van deugdelijk bestuur in het algemeen en risicobeheer in het bijzonder;
- versterking van de rol van de in de schoot van het wettelijk bestuursorgaan opgerichte adviserende comités;
- bijzondere aandacht voor het beheer van risico's en de respectievelijke rol en verantwoordelijkheid van de business en de onafhankelijke controlefuncties (zgn. three lines of defence model);
- gedetailleerde uitwerking van de regels inzake beloningsbeleid;
- meer transparantie over de implementatie van de principes van deugdelijk bestuur.

Om de naleving van de governanceregels te verzekeren stelt de Bankwet bovendien een uitgebreid arsenaal aan maatregelen ter beschikking van de toezichthouder, gaande van de prudentiële maatregelen in het kader van het pijler 2-toezicht (art. 149) over herstelmaatregelen (art. 234-238) tot dwangmaatregelen (art. 345-346) en administratieve boetes (art. 347). Bepaalde inbreuken worden bovendien strafrechtelijk gesanctioneerd (art. 348-352).

Het handboek strekt ertoe alle voor de kredietinstellingen toepasselijke beleidsdocumenten in het governancedomein (Bankwet, memorie van toelichting, reglementen, circulaires, Europese regelgeving, internationale standaarden) te bundelen en deze, indien nuttig, extra toe te lichten. Daarnaast bevat het handboek ook toelichting bij thema's die niet als zodanig het voorwerp uitmaken van specifieke beleidsdocumenten. Verder spreekt het voor zich dat beleidsdocumenten die niet in dit handboek aan bod komen van toepassing blijven. Het handboek laat bovendien de bevoegdheden in het governancedomein van andere toezichthoudende overheden (bv. de FSMA) onverlet.

De voornaamste innovatie bestaat erin dat het handboek online consulteerbaar is (zie www.nbb.be/governancebanks) en aldus de instellingen, via interactieve verwijzingen (links), op een gebruiksvriendelijke manier wegwijst doorheen het geheel van de beleidsdocumenten. Het handboek vervangt echter geenszins de onderliggende beleidsdocumenten. Wanneer deze laatste via de gebruikelijke weg wijzigingen ondergaan, zal dit tevens resulteren in een aanpassing van het handboek. Aangezien het in beginsel een online publicatie betreft, is het de bedoeling dat het handboek "leeft", zonder dat daartoe telkens de referentie en naam dienen aangepast te worden, zoals bv. voor circulaires het geval is. Eventuele aanpassingen zullen wel steeds ter kennis worden gebracht van de instellingen. Daarnaast zullen ze worden toegelicht in een afzonderlijke rubriek, met vermelding van de datum van de aanpassing.

Het handboek volgt zoveel mogelijk de structuur van de Bankwet. Ook de in het handboek gebruikte termen hebben dezelfde betekenis als deze die eraan wordt toegekend in artikel 3 van de Bankwet.

Er wordt opgemerkt dat voor de toepassing van het handboek rekening dient te worden gehouden met het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme. In dit verband wordt erop gewezen dat de term toezichthouder, naargelang het geval, als ECB dan wel NBB dient begrepen te worden. Ofschoon de ECB

¹ Wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen.

bevoegd is voor de “belangrijke” kredietinstellingen in de zin van de GTM-Verordening, is het de taak van de nationale bevoegde autoriteiten om de ECB bij te staan in haar toezichtswerkzaamheden. De NBB verleent deze bijstand in het kader van de ‘Joint Supervisory Teams’, die het eerste aanspreekpunt zijn van de instellingen.

De volgende onderwerpen komen aan bod: (i) geschiktheid aandeelhouders of vennoten; (ii) geschiktheid leiding en onafhankelijke controlefuncties; (iii) passende bedrijfsorganisatie; (iv) openbaarmaking en transparantie; (v) groepscontext. Zowel in de tekst zelf als in een daartoe voorziene ruimte op de webpagina kan doorgeklikt worden naar de onderliggende beleidsdocumenten.

Voor gebruikers die het volledige handboek willen raadplegen zonder daartoe tal van links aan te klikken, wordt een specifieke link voorzien naar een versie in afdrukbare vorm. In deze versie wordt uiteraard de tekst van de onderliggende beleidsdocumenten niet meegenomen.

Hoogachtend

Jan Smets
Gouverneur